

Vi d(v)eler - lytter til bibeltekster og hverandre

Hvorfor bibelstudium

I prosjektet *Menighetsutvikling i folkekirken* legger vi vekt på at vi skal lytte til bibeltekster og å lytte til hverandre. Menighetsutvikling dreier seg blant annet om å øke forståelsen av hva det vil si å være menighet. I Bibelen leser vi om Guds handling i historien og grunnlaget for kirkens eksistens og virksomhet. Studium og samtale om sentrale bibeltekster er derfor et fundament for den menighetsutviklende prosess.

Vi presenterer her metoden "Vi d(v)eler" som kan brukes som relativt kort innledning på møter, for eksempel i menighetsrådet. Metoden kan også være en innledning til en mer omfattende samtale i bibelgrupper mm I begge tilfeller gjør metoden at alle som er med får komme til orde og at alle blir trent opp til å lytte.

Vi d(v)eler!

Metoden er adoptert fra et amerikansk senter for menighetsutvikling, Church Innovations Institute i St. Paul. De kaller metoden "Dwelling In The Word" – dvele ved Ordet. Det er en måte å lese/studere bibelteksten på som like gjerne kan brukes i større som i mindre forsamlinger og grupper. Metoden gjør det også mulig å bruke samme teksten over relativt lang tid, i flere påfølgende samlinger.

Metoden er i korthet slik:

- Velg en tekst (se aktuelle tekster nedenfor). Teksten kopieres og deles ut til deltakerne, om ikke alle har egen Bibel.
- Teksten leses høyt av den som leder samlingen eller en av deltakerne.
- Alle tenker i stillhet et par minutter: Hva la jeg merke til i teksten? Hvilke vers, hvilken setning eller hvilket uttrykk ble du utfordret av/fikk deg til å tenke? Noter gjerne ned noen stikkord.
- Dere går sammen to og to. (Dersom det er en stor forsamling, oppfordres deltakerne til å slå seg sammen med en av dem en kjenner lite fra før.)
- Fortell hverandre hva dere har hørt/sett i teksten i to-tre minutter hver. Den som lytter kan gjerne notere noen stikkord. Etter at begge har delt det en har hørt/sett i teksten, kan dere eventuelt samtale noe videre om dette - avhengig av tidsrammen lederen gir.
- Dere deler så med hele gruppen hva man har hørt fra sin dialogpartner. En skal altså ikke fortelle hva en selv har sett/hørt i teksten. Dersom det er en relativt liten gruppe, er det naturlig at alle får komme til orde.
- Leder kan avslutte det hele med å lese teksten på nytt og be en bønn, eller man kan fortsette med en åpen samtale på grunnlag av de innspillene som er kommet.

Tidsrammen for "Vi d(v)eler" kan variere, avhengig av situasjonen. Når metoden brukes som en åpning/bibelstudium i en større forsamling, kan det gjennomføres på 15-20 minutter.

Dette er en form og tidsramme som kan være egnet som innledning på møter i styringsgrupper og menighetsråd, og andre samlinger der menighetsutvikling er på dagsorden.

I en mindre gruppe der formålet er bibelstudium kan tidrammen utvides. (Se mer om dette nedenfor.)

Bibelgruppe /studiegruppe

I en bibelgruppe/samtalegruppe der det er relativt god tid til samtale, kan metoden brukes på følgende måte:

1. Teksten leses høyt og to og to deler med hverandre hva en ser, slik som er omtalt i metoden ovenfor. Man kan her bruke mer tid (enn ved åpning på et møte) til å tenke igjennom teksten og til å samtale to og to.
2. Gruppen samtaler videre ut fra hva de ulike deltakerne har sett/hørt i teksten.
3. Det kan være nyttig å stille spørsmål til teksten som utfordrer til å se hva denne kan si om det å være menighet og om menighetsutvikling. Hvilke og hvor mange spørsmål man vil bruke må sees i forhold til hva deltakeren har kommet med innledningsvis. Slike spørsmål kan være:
 - Sier teksten oss noe om hva det er å være en menighet?
 - Hva kjennetegner en menighet til forskjell fra andre typer fellesskap?
 - Hva er vi som kirke og menighet kalt til å være?
 - Gir teksten noen forståelse av hvorfor vi har en kirke og menigheter?
 - Hva er menighetens oppdrag?
 - Hva er det vi som menighet er kalt til å gjøre?
 - Sier teksten noe om fellesskap og relasjoner i en menighet?
 - Er det noe her som utfordrer oss i fellesskapet med hverandre?
 - Er det noe som utfordrer oss i vårt fellesskap med / relasjon til Gud?
 - Gir teksten oss noen tanker om hvem vi er menighet blant/for, og våre holdninger overfor dem?
 - Gir teksten noen forståelse av hvordan vi kan tenke om menighet lokalt og kirke som både en lokalt, nasjonalt og globalt størrelse?
 - Gir teksten noen utfordringer til visjoner for vår menighet?
 - Hva vil vi med vårt arbeid i menigheten?

Aktuelle bibeltekster

Mange bibeltekster er aktuell når en stiller spørsmål om hva det vil si å være kirke og menighet. Man kan velge å lese sammenhengende bibeldeler (for eksempel et evangelium eller brev) og stille de ovennevnte spørsmålene til teksten. Tekstene for søndagene i kirkeåret kan også være grunnlag for spørsmålene og videre samtale.

Vi har forsøkt å disponere noen bibeltekster ut fra fem ulike dimensjoner ved det å være menigheten. Det er naturligvis ikke klare skillelinjer. Flere tekster kan si noe om flere dimensjoner, og kunne således vært oppført under flere dimensjoner. Tekstene er satt opp i prioritert rekkefølge under hver dimensjon. Vi har vurdert tekstene ut fra hvilke som er egnet til metoden Vi d(v)eler og til målet med prosjektet Menighetsutvikling i folkekirken.

Ved tro – gudvendt

Luk 24,13-35: På veien til Emmaus

Mt 16, 13-20: Peters bekjennelse / klippen – kirken

Heb.11,1- 31 og 12,1-3: Vitnesbyrd om tro

Salme 8: Hva er et menneske?

Mt 13, 31-52: Lignelser om himmelriket

Ap gj 1, 1-11 Løfte om DHÅ - himmelfart

Ap gj 2, 1-13: Ånden blir gitt på pinsedag

I verden – utadvendt

Luk 10,1-12: Jesus sender ut de syttito disiplene

Joh 20, 19-23: Jesus viser seg for disiplene

Mt 5,1-16. Saligprisningene / Salt på jorden og lyset i verden

Mt 13,1-9: Såmannen

Mt. 28,16-20: Misjonsbefalingen

Ap gj 5, 12-16: Tegn og under

Fil. 1, 27 - 2,18: Kjemp for evangeliet med Kristi sinnelag

I fellesskap – inkluderende

Luk 14,1.7-14: Beskjedenhet og gjestfrihet

1. Kor 13: Kjærlighetens vei

1. Pet. 2,1-10: Den levende stein og det hellige folk

Luk 4, 14-30: Jesus i synagogen i Nasaret

Ef. 2, 11-22: Kristus forener hedninger og jøder

Med deltakelse – involvering

Rom 12, 1-21 De kristnes liv / ett legeme – mange lemmer.

Ap gj 2, 42-47: Fellesskap mellom de troende

Ap gj 4, 23- 37: Bønn og fellesskap

1. Kor 12: Nådegavene, ett legeme og mange lemmer

Ef 4: Kirkens enhet og de mange tjenester

I endring – dynamisk

1. Mos. 12,1-4; Gud kaller Abram. Guds folk som et vandrende folk / pilegrimsmotivet.

2. Kor. 5, 11-21: Forsoningens tjeneste

Fil. 1,1-11: Hilsen - takk og bønn for menigheten

Ap gj 9, 1-22: Saulus ved Damaskus

eb/ 14.10.11

Se også artikkelen av Hege M Andal: “Å lytt til Gud og lytte til hverandre. Bibellesning som metode for menighetsutvikling” I: Erling Birkedal mfl (red): *Sammen i forandring. Refleksjoner om menighetsutvikling i folkekirken*. IKO-Forlaget 2011.